

INFOPÄEV

SPORDIORGANISATSIOONI PÕHIKIRI

Kohustused?

Võimalused?

Reeglid?

Toomas Tõnise
EOK peasekretär

23. märts 2012.a.

Üldiselt spordikorraldusest

AVALIK

MITTETULUNDUSLIK

KOMMERTS

KULT-MIN

**EOK
MTÜ**

TEISED MIN.

**SPORDIALALIIDUD
MTÜ**

**SPORDIÜHENDUSED
MTÜ**

MAAVALITSUSED

**MK/LINNADE SPORDILIIDUD
MTÜ**

KOV-id

**SPORDIKLUBID
MTÜ-d, SA-d**

**SPORDIKLUBID
AS-d, OÜ-d**

**KOV-ide
spordikoolid**

**MTÜ-de
spordikoolid**

**OÜ-de
spordikoolid**

SPORDIORGANISATSIOONID

Spordiseadus:

spordiklubi – eraõiguslik juriidiline isik, mille põhitegevus on spordi arendamine

Siis nii MTÜ (peamiselt), aga ka SA, OÜ, AS

Oluline on tema tegevuse sisu.

Kõigil neil eraõiguslikel juriidilistel isikutel on olulisi erinevusi liikmelisuse, omandiõiguse, maksusoodustuste, asutamise ja juhtimise osas.

SPORDIORGANISATSIOONID

Spordiseadus:

spordialaliit – spordiala harrastavate spordiklubide üleriigiline ühendus, kes spordiala rahvusvahelise spordialaliidu ning rahvusliku olümpiakomitee liikmena spordiala esindab ja kellel on ainuõigus korraldada üleriigilisi meistrivõistlusi ning anda vastavaid tiitleid;

MTÜ, kuna ta on ja peab ka jääma liikmelisusel baseeruvaks ning liikmete poolt demokraatlikult juhitud organisatsiooniks

SPORDIORGANISATSIOONID

Spordiseadus:

maakonna spordiliit – maakonnas tegutsevate spordiklubide ühendus, kes rahvusliku olümpiakomitee liikmena esindab maakonna sporti ja kellel on ainuõigus korraldada maakonna meistrivõistlusi ja anda vastavaid tiitleid;

MTÜ, kuna ta on ja peab ka jääma liikmelisusel baseeruvaks ning liikmete poolt demokraatlikult juhitud organisatsiooniks

SPORDIORGANISATSIOONID

Spordiseadus:

spordiühendus – spordi spetsiifilises valdkonnas (harrastussport, tervisesport, koolisport, üliõpilassport, puudega inimeste sport, töökohasport, veteranisport jm) või piirkondlikul põhimõttel tegutsevate spordiklubide või füüsiliste isikute ühendus;

MTÜ

SPORDIORGANISATSIOONID

Spordiseadus:

rahvuslik olümpiakomitee – spordialaliite, maakonna spordiliite, spordiühendusi ja olümpiahartas sätestatud tingimustel füüsilisi isikuid ühendav organisatsioon, kes korraldab ühistegevust ja arendab ning kaitseb spordi- ja olümpialiikumist Eestis.

MTÜ

SPORDIORGANISATSIOONID

Eesti Spordiregistri andmete põhjal:

Rahvuslik Olümpiakomitee	1 (MTÜ)
Spordialaliidud	63 (MTÜ)
MK/Linna spordiliidud	19 (MTÜ)
Spordiühendused	118 (MTÜ)
Spordiklubid	2082 (MTÜ, SA, OÜ, AS)

MTÜ SEADUSE PÕHINÕUDED

- = on vabatahtlik ühendus
- = eesmärk ega põhitegevus ei tohi olla majandustegevuse kaudu tulu saamine
- = tulu võib kasutada ainult põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks
- = kasumit ei või jaotada oma liikmete vahel
- = on eraõiguslik juriidiline isik, kelle õigusvõime tekib kandmisega MTÜ ja SA registrisse
- = ei ole lubatud kujundada ümber teist liiki juriidiliseks isikuks
- = nimi peab erinema teiste ühingute nimedest, sisaldama ühendust tähistavat eestikeelset täiendit ja ei tohi olla eksitav

MTÜ ASUTAMINE

- = vähemalt kaks isikut, füüsilised või juriidilised isikud
- = asutamiseks sõlmitakse asutamisleping, seal fikseerida:
 - nimi, asukoht, aadress ja eesmärk
 - asutajate nimed ja elu- või asukohad
 - asutajate isiku- või registrikoodid
 - asutajate kohustused
 - juhatuse liikmete nimed, isikukoodid ja elukohad
 - märkus, et asutamislepingu sõlmimisel kinnitati põhikiri

MTÜ SEADUS PÕHIKIRJAST

= peab olema kirjalik, selles tuleb kindlasti märkida:

- nimi, asukoht, eesmärk
- liikmeks vastuvõtmise, väljaastumise ja väljaarvamise tingimused ning kord
- liikmete õigused ja liikmete kohustused või kohustuste kehtestamise kord
- üldkoosoleku kokkukutsumise tingimused ja kord, otsuste vastuvõtmise kord
- juhatuse liikmete arv või nende ülem- ja alammäär
- vara jaotus ühingu lõpetamise korral

MTÜ SEADUS PÕHIKIRJAST

- põhikirjas võib kasutada ühingu organite kohta teistsuguseid nimetusi kui seaduses, kuid sel juhul peab põhikirjas olema näidatud, millisele seaduses sätestatud nimetusele see vastab
- põhikirjaga võib ette näha tingimusi, mis ei ole seadusega vastuolus
- kui põhikirjasäte on vastuolus seaduses sätestatuga, kohaldatakse seaduses sätestatut
- kui põhikirjaga pole tähtaega määratud, loetakse ühing asutatuks määramata tähtajaks.

MTÜ SEADUS LIIKMETEST

- = liikmeks võib olla iga füüsiline või juriidiline isik, kes vastab põhikirja nõuetele
- = peab olema vähemalt kaks liiget, kui põhikiri ei sätesta suuremat liikmete arvu
- = juhatuse kohustus on pidada liikmete arvestust
- = liikmete varalised kohustused ühingu suhtes määratakse põhikirjaga
- = kohustusi liikmetele saab panna ainult põhikirjas sätestatud korra alusel
- = liikmete vastuvõtu otsustab juhatus, kui see ei ole põhikirjaga üldkoosoleku pädevuses

MTÜ SEADUS LIIKMETEST

- = liikmelisust ja liikmeõiguste teostamist ei saa üle anda ega pärandada
- = liikmel on õigus avalduse alusel ühingust välja astuda
- = liikme võib ühingust välja arvata juhatuse otsusega põhikirjas ettenähtud juhtudel ja korras.
- = põhikirjaga võib ette näha, et liikme väljaarvamise otsustab üldkoosolek.
- = liikme võib ühingust põhikirjas sätestatust sõltumata välja arvata põhikirjasätete täitmata jätmise või ühingu olulisel määral kahjustamise tõttu

SEADUS JUHTIMISEST - ÜLDKOOSOLEK

- = ühingu kõrgeimaks organiks on selle liikmete üldkoosolek
- = üldkoosolek võtab vastu otsuseid kõikides ühingu juhtimise küsimustes, mida ei ole seaduse või põhikirjaga antud juhatuse või ühingu muu organi pädevusse
- = üldkoosoleku ainupädevusse kuulub:
 - põhikirja muutmine
 - juhatuse liikmete määramine ja tagasikutsumine
 - volinike valimine ja tagasikutsumine
 - juhatuse või muu põhikirjalise organi liikme tehinguga seonduva otsustamine
 - majandusaasta aruande kinnitamine
 - ühingu lõpetamise, ühinemise, jagunemise otsustamine

SEADUS JUHTIMISEST - ÜLDKOOSOLEK

Üldkoosoleku kokkukutsumine

- = üldkoosoleku kutsub kokku juhatus
- = kokkukutsumisest peab ette teatama vähemalt seitse päeva, kui kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega
- = kokkukutsumise teates tuleb märkida üldkoosoleku toimumise aeg, koht ning päevakord

Üldkoosoleku päevakord

- = üldkoosoleku päevakorra määrab juhatus

SEADUS JUHTIMISEST - ÜLDKOOSOLEK

Läbiviimine ja otsuste vastuvõtmine

- = üldkoosolek võib vastu võtta otsuseid, kui tema kokkukutsumisel on järgitud kõiki seadusest ja ühingu põhikirjast tulenevaid nõudeid
- = põhikirjas võib sätestada, kui suure osa ühingu liikmete osavõtul on üldkoosolek otsustusvõimeline ning millises korras kutsutakse uus üldkoosolek kokku sel juhul, kui üldkoosolekul ei osalenud nõutav arv ühingu liikmeid

SEADUS JUHTIMISEST - ÜLDKOOSOLEK

- = üldkoosolekul võib osaleda ja hääletada ühingu liige. Ühingu liikme esindaja võib üldkoosolekul osaleda ja hääletada, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. Esindajale peab olema antud kirjalik volikiri, mis lisatakse üldkoosoleku protokollile
- = üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole koosolekus osalenud ühingu liikmetest või nende esindajatest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet
- = isiku valimisel loetakse üldkoosolekul valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli, kui põhikirjas ei ole kehtestatud kõrgemat hääldenõuet

SEADUS JUHTIMISEST - ÜLDKOOSOLEK

- = üldkoosoleku otsus loetakse vastuvõetuks koosolekut kokku kutsumata, kui otsuse poolt hääletavad kirjalikult kõik ühingu liikmed
- = igal ühingu liikmel on üks hääl

SEADUS JUHTIMISEST – VOLINIKE KOOSOLEK

- = põhikirjaga võib sätestada, et üldkoosoleku ülesandeid täidab põhikirjaga määratud ulatuses ühingu liikmete poolt ja nende seast valitud volinike koosolek
- = volinike arv ja nende valimise kord nähakse ette põhikirjas.
- = igal ühingu liikmel on õigus osaleda volinike valimises
- = volinike koosolekule kohaldatakse üldkoosoleku kohta sätestatud, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti

MTÜ SEADUS JUHTIMISEST – JUHATUS

- = Ühingul peab olema juhatus, mis seda juhib ja esindab.
- = juhatusel võib olla üks liige (juhataja) või mitu liiget
- = Juhatusel peab olema teovõimeline füüsiline isik
- = juhatusel igal liikmel on õigus esindada ühingut kõikide tehingute tegemisel. Põhikirjas voib ette näha, et juhatusel liikmed või mõned neist võivad esindada ühingut ainult ühiselt
- = juhatusel liige valitakse tähtajaliselt kuni kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud muud tähtaega. Põhikirjaga ei või ette näha, et juhatusel liikme ametiaeg on pikem kui viis aastat
- = juhatusel liikme määramiseks on vajalik tema nõusolek

MTÜ SEADUS JUHTIMISEST – JUHATUS

Juhatuse otsused

- = juhatus võib vastu võtta otsuseid, kui selle koosolekus osaleb üle poole juhatuse liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema esindatuse nõuet
- = kui juhatus koosneb mitmest liikmest, on juhatuse otsuse vastuvõtmiseks nõutav juhatuse koosolekus osalenud juhatuse liikmete poolthäälteenamus, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet
- = juhatus võib vastu võtta otsuse koosolekut kokku kutsumata, kui selle poolt hääletavad kirjalikult kõik juhatuse liikmed ja põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti

MTÜ SEADUS JUHTIMISEST – JÄRELVALVE

Revisjon/audiitor

- = üldkoosolek teostab järelevalvet teiste organite tegevuse üle. Selle ülesande täitmiseks võib üldkoosolek määrata revisjoni või audiitorkontrolli
- = revidendid või audiitorid koostavad revisjoni või audiitorkontrolli tulemuste kohta aruande, mille esitavad üldkoosolekule

SEADUS JUHTIMISEST – MA ARUANNE

Majandusaasta aruanne

- = pärast majandusaasta lõppu koostab juhatus majandusaasta aruande raamatupidamise seaduses sätestatud korras
- = juhatus esitab aruande üldkoosolekule, aruandele lisatakse audiitori järeldusotsus või revisjonikomisjoni arvamus
- = majandusaasta aruande kinnitamise otsustab üldkoosolek
- = kinnitatud majandusaasta aruandele kirjutavad alla kõik juhatuse liikmed
- = juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande elektrooniliselt registrile hiljemalt kuue kuu möödumisel majandusaasta lõpust

MTÜ SEADUS PÕHIKIRJA MUUTMINE

- = põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud üle 2/3 üldkoosolekul osalenud liikmetest või nende esindajatest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.
- = põhikirjamuudatus jõustub selle registrisse kandmisest. Põhikirjamuudatuse registrisse kandmise avaldusele lisatakse põhikirja muutmise otsustanud üldkoosoleku protokoll ja põhikirja uus tekst. Põhikirja uuele tekstile peab alla kirjutama vähemalt üks selleks õigustatud juhatuse liige.

VALIKUD - 1

- 1) Kas formaalne – lihtne põhikiri**
- 2) Kas tegevust reguleeriv – põhjalikum põhikiri**
- 3) Kas TM soodusnimekirja kuulumist arvestav põhikiri**

VALIKUD - 2

- 1) Kas lihtne juhtimisstruktuur:
üldkoosolek - juhatus**
- 2) Kas täiendav volinike koosolek:
üldkoosolek – volikogu - juhatus**
- 3) Kas täiendav “nõukogu”:
üldkoosolek – “nõukogu” - juhatus**

VALIKUD - 3

- 1) Kas juhatus on “nõukogu” rollis ja registrikaardil**
- 2) Kas juhatus on tegevjuhtide rollis ja registrikaardil ning valitud “nõukogu” ei ole registrikaardil**

VALIKUD - 4

- 1) Kas üldkoosolekus juhtorganite valimisel valitakse juhatusse kuuluv president (asepresident, peasekretär) eraldi**
- 2) Kas valitud juhatusse liikmete poolt ja nende seast valitakse president (asepresident, peasekretär)**

VALIKUD - 5

- 1) Kas üldkoosoleku läbiviimiseks on seatud osalusnorm otsustusvõimelisuseks, kas see $50\%+1$, $2/3+1$, ...
- 2) Millised on uue koosoleku kokkukutsumise normid, kui esimene katse kvoorumil puudumisel ebaõnnestus
- 3) Milline on liikmete esindamise kord, volikirjad
- 4) Üldkoosolekul ei ole osalusnorme, kvooruminõuet

Kindlasti valikukohti rohkem veel – seda keerulisem PUSLE

PÕHIKIRJA NÄIDISTE ANALÜÜS

Järgnevalt 3 erineva detailsuse astmega näidist:

1 – Formaalne

2 – Reguleerivam

3 – Reguleeriv ja TM soodusnimekirja nõuetele sobiv.

NB! Sõnastatud MTÜ-na tegusteva KLUBI põhikirjana